

IF4TM

Извештај мапирања на Универзитету у Београду

Project Acronym:	IF4TM
Project full title:	Institutional framework for development of the third mission of universities in Serbia
Project No:	561655-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-SP
Funding Scheme:	ERASMUS+
Coordinator:	UKG – University of Kragujevac
Project start date:	October 15, 2015
Project duration:	36 months

Abstract	The results of the mapping of CE and LLL activities within the Act4.1
----------	---

КОНТРОЛНИ ЛИСТ ДОКУМЕНТА

Title of Document:	Report on mapping of CE activities – UB
Work Package:	WP4 – Defining integrative university approach in continuing education dimension
Last version date:	21/07/2017
Status :	Draft/Final
Document Version:	v.01
File Name	D4.1_UB_Izvestaj_mapiranja.docx
Number of Pages	43
Dissemination Level	Public

ВЕРЗИЈЕ И ИСТОРИЈА УНОСА

Version	Date	Revision Description	Partner responsible
v.01	12/07/2017	First draft version	Žaklina Stojanović (UB)
v.02	21/07/2017	Second draft version	Zaklina Stojanovic, Jelena Filipovic (UB)

САДРЖАЈ

КОНТРОЛНИ ЛИСТ ДОКУМЕНТА.....	2
ВЕРЗИЈЕ И ИСТОРИЈА УНОСА	2
САДРЖАЈ.....	2
ТАБЕЛЕ.....	4
ГРАФИКОНИ	4
РЕЗИМЕ.....	6

ТАБЕЛЕ

Табела 1: Преглед прикупљених упитника	7
Табела 2: Приказ програма континуираног образовања	12

ГРАФИКОНИ

Графикон 1: Да ли се на Вашој институцији реализује континуирано образовање	9
Графикон 2: Који општи акти уређују имплементацију континуираног образовања	10
Графикон 3: Да ли су континуирано образовање и целоживотно учење део мисије Ваше институције?	10
Графикон 4: Да ли Ваша установа реализује програме континуираног образовања	11
Графикон 5: Начин на који су развијени програми континуираног образовања	14
Графикон 6: Начин финансирања програма континуираног образовања?	15
Графикон 7: Начини реализације понуђених курсева	16
Графикон 8: Подаци о врсти сертификата који се додељују након реализованог програма	17
Графикон 9: Да ли постоји посебан правни акти којим се регулише управљање интелектуалном својином	17
Графикон 10: Да ли су области интелектуалне својине укључене у студијске програме	18
Графикон 11: Да ли област предузетништва укључена у студијске програме	19
Графикон 12: Начин стицања знања из области предузетништва	Error! Bookmark not defined.
Графикон 13: Начин стицања компетенција	Error! Bookmark not defined.
Графикон 14: Структура испитаних - Звање	21
Графикон 15: Структура испитаних - Област истраживања	22
Графикон 16: Педагошко искуство наставног особља	22
Графикон 17: Број наставника којима је понуђено да предају у неким од програма континуираног образовања	23
Графикон 18: Приказ активних и неактивних програма	26
Графикон 19: Разлози за недовољно укључење у програме континуираног образовања	27
Графикон 20: Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче	28
Графикон 21: Облици реализације програма	29
Графикон 22: Период реализације програма	29
Графикон 23: Период реализације програма	30
Графикон 24: Да ли су курсеви корисни и за редовне студенте	30
Графикон 25: Да ли планирате да реализујете нове курсеве	32
Графикон 26: Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс	34
Графикон 27: Како бисте увели област интелектуалне својине	35
Графикон 28: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области	35
Графикон 29: Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи	36
Графикон 30: Како бисте увели област предузетништва	37
Графикон 31: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области	37

РЕЗИМЕ

Мапирање активности континуираног образовања и целоживотног учења на високошколским институцијама у Србији је један од резултата активности 4.1 Дефинисање интегративног универзитетског приступа у континуираном образовању (*Defining integrative university approach in continuing education dimension*) у оквиру Еразмус+ пројекта „Институционални оквир за развој треће мисије на универзитетима у Србији“, финансираног од стране Европске комисије.

Мапирање чији ће резултати бити приказани у овом извештају реализовано је на седам високошколских институција у Србији:

- Универзитет у Крагујевцу
- Универзитет у Београду
- Универзитет у Новом Саду
- Универзитет у Нишу
- Државни универзитет у Новом Пазару
- Београдски Метрополитан универзитет
- Висока техничка школа струковних студија Зрењанин

За потребе мапирања, коришћена су два *online* упитника који су развили чланови Радне групе 3 уз координацију Универзитета у Крагујевцу, и то:

- Упитник за управе високошколских институција ([Упитник#1](#))
- Упитник за професоре, сараднике и истраживаче ([Упитник#2](#))

Упитник#1 садржи сет питања за представнике управе високошколских институција везано за институционални оквир којим су регулисане активности континуираног образовања и целоживотног учења.

Упитник#2 садржи сет питања за професоре, истраживаче и сараднике на високошколским институцијама и за циљ има мапирање горепомнутих активности у које су они укључени, дефинисање обима ангажовања индивидуалних предавача као и препоруке за увођење нових облика континуираног образовања или целоживотног учења.

Упитници су дистрибуирани на свих седам високошколских институција учесница ИФ4ТМ пројекта чијим је ректорима/директору упућено и званично Позивно писмо председника Радне групе 3 за учешће у истраживању актуелне понуде и могућности континуираног образовања.

Резултати мапирања

У оквиру мапирања, прикупљено је укупно 8 Упитника#1 које су попунили представници управа факултета/универзитета, као и 50 Упитника#2 које су попунили професори, истраживачи и сарадници високошколских установа и факултета/института/департамента у њиховом саставу.¹

За потребе обраде прикупљених података пројектни тим Универзитета у Крагујевцу је развио одговарајуће *excel* табеле са свим резултатима мапирања, као и индивидуалне табеле за сваку од високошколских институција. На основу табеларног приказа података извршено је одговарајуће графичко представљање добијених резултата.

Анализа је у основи квалитативна. Приказана је структура датих одговора по категоријама, на основу чега је омогућено доношење одговарајућих закључака и препорука за унапређење области континуираног образовања, како на институционалном нивоу, тако и на нивоу самих предавача и креатора оваквих програма.

Табела 1: Преглед прикупљених упитника

Учесник на пројекту	Упитник#1	Упитник#2
Универзитет у Крагујевцу	11	375
Универзитет у Београду	8	50
Универзитет у Новом Саду	7	97
Универзитет у Нишу	6	84
Државни универзитет у Новом Пазару	1	44
Висока техничка школа струковних студија Зрењанин	1	21
Београдски Метрополитан универзитет	0	34
Укупно	35	705

---

¹ Забележен је укупно 151 приступ попуњавању Упитника#2, али су само комплетно попуњени упитници ушли у обзир приликом обраде резултата истраживања на Универзитету у Београду.

Универзитет у Београду

Позив за учешће у мапирању активности континуираног образовања упућен је преко Ректората Универзитета у Београду свим факултетима и институтима у саставу Универзитета у Београду. Први позив праћен је допунским обавештењима које је проследио тим Економског факултета чланицама Универзитета о значају пројектног истраживања за унапређење треће мисије универзитета у Србији у сегменту који се односи на континуирано образовање.

Резултати Упитника#1

На упитник за представнике високошколских институција одговоре је послало 6 факултета, 1 институт и Ректорат, и то:

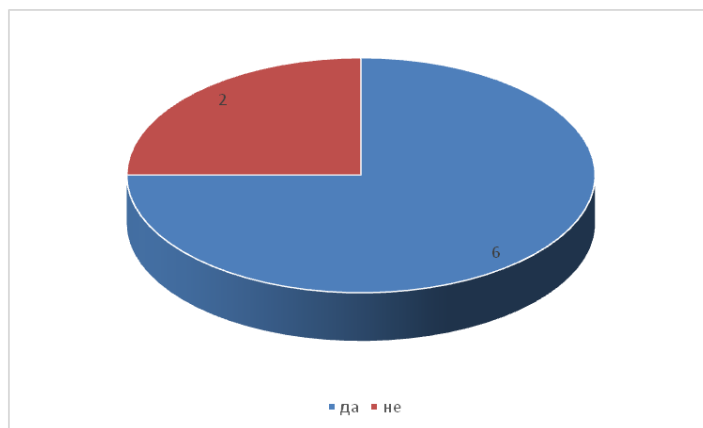
1. Универзитет у Београду,
2. Математички Факултет,
3. Факултет за безбедност,
4. Стоматолошки факултет,
5. Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију,
6. Економски факултет,
7. Учитељски факултет и
8. Институт за нуклеарне науке „Винча“.

На основу прикупљених података, урађена је анализа стања димензије континуираног образовања на наведеним факултетима Универзитета у Београду. Преглед резултата дат је у односу на појединачна питања из Упитника#1.

На почетку Упитника#1 дата је дефиниција континуираног образовања којом је објашњено шта се подразумева под овим термином. Сагласно убоичајеној пракси рада на факултетима, укљученом институту и на нивоу Универзитета (испитаници који су попунили овај упитник) сачињена је анализа датих одговора у оквиру овог извештаја. Будући да је број попуњених упитника релативно мали, Извештај не одражава стање на Универзитету у Београду, али даје први преглед стања у области која је била предмет истраживања.

Питање бр.1 – Да ли се на Вашој институцији реализује континуирано образовање (према дефиницији датој на почетку упитника)?

Графикон 1: Да ли се на Вашој институцији реализује континуирано образовање

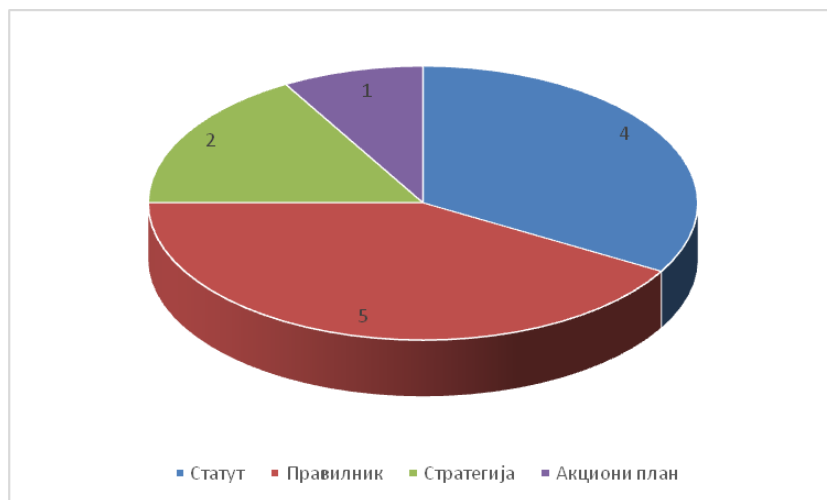
Од шест факултета у саставу Универзитета у Београду који су попунили упитник, активности континуираног образовања (према дефиницији датој на почетку Упитника#1) се реализују на четири факултета. Такође, Универзитет преко Центра за континуирану едукацију реализује сопствене програме, док Институт за нуклеарне науке „Винча“ активно партиципира у реализацији оваквих програма.

Центар за континуирану едукацију Универзитета у Београду постоји од 15. Новембра 2011. године. То је организациона јединица у саставу Универзитета у Београду која је основана ради развоја и промовисања система континуиране едукације, идеје доживотног учења и обезбеђивања подршке лицима заинтересованим за даље образовање и усавршавање. Факултети који су послали одговор на дат упитник такође имају посебне организационе јединице у свом саставу које се баве питањима континуираног образовања.

Ова врста активности (према одговорима из упитника) није присутна на Факултету за безбедност и Учитељском факултету Универзитета у Београду.

С друге стране, обавештавање о едукацијама се спроводи на различитим нивоима и у оквиру различитих институција у саставу Универзитета у Београду. Уобичајено информисање о програмима континуиране едукације везано је за појединачне канале информисања које у својој пракси користи свака од наведених институција, и то засебно. Праћење реализованих активности континуираног образовања или целоживотног учења се врши на нивоу правног лица у саставу Универзитета, што значи да не постоје обједињени извештаји за Универзитет као целину.

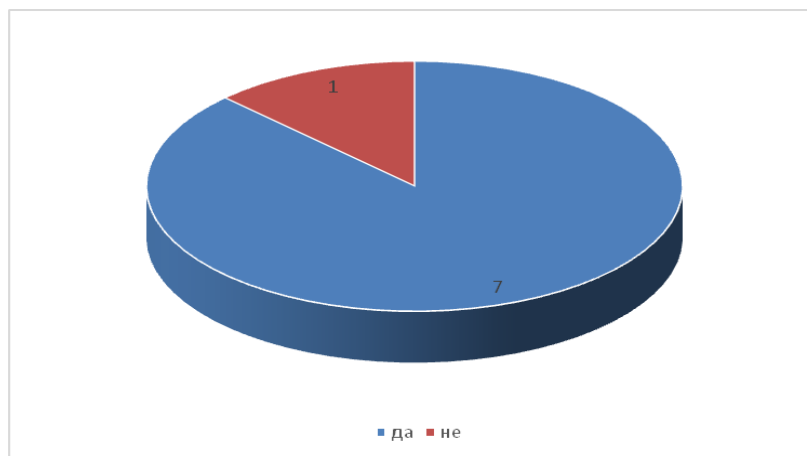
Питање 2 - Који општи акти (стратегије, правилници, итд.) уређују имплементацију континуираног образовања на Вашој институцији?

Графикон 2: Који општи акти уређују имплементацију континуираног образовања

На институцијама на којима се реализују активности континуираног образовања, оне су регулисане различитим општим актима. Најчешће се ова делатност регулише статутом као највишим актом институције (на нивоу Универзитета и на нивоу факултета/института), одговарајућим правилницима (наводе се следећи правилници: о стручном усавршавању, о раду научно-истраживачког центра, о раду центра за континуирану едукацију и тсл), стратешким документима (на нивоу Универзитета и факултета/института у оквиру докумената који су примарно усмерени ка континуираној едукацији и обезбеђењу квалитета) или акционим планом (на нивоу Универзитета).

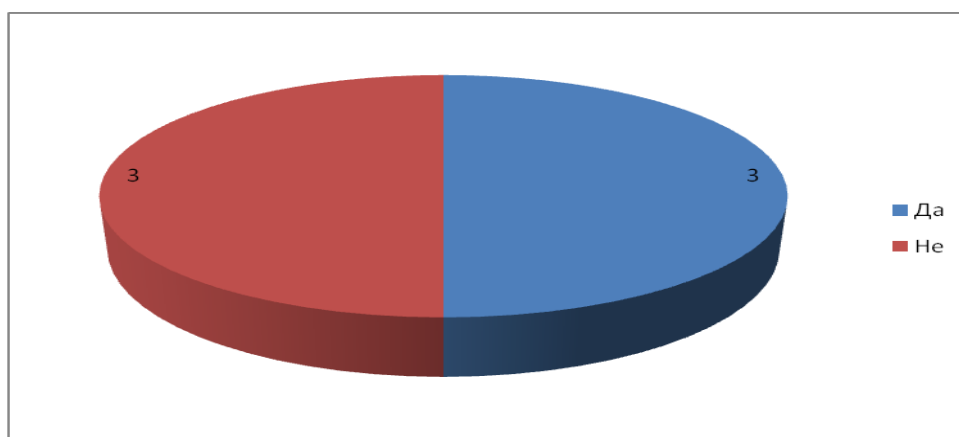
Питање 3 – Да ли су континуирано образовање и целоживотно учење део мисије Ваше институције?

Графикон 3: Да ли су континуирано образовање и целоживотно учење део мисије Ваше институције?

Од факултета који су попунили Упитник1, само један факултет Универзитета у Београду не препознаје континуирано образовање и целоживотно учење као део сопствене мисије.

Питање 4 – Да ли Ваша установа реализује програме континуираног образовања и које?

Графикон 4: Да ли Ваша установа реализује програме континуираног образовања

Половина од укупно анкетираних факултета и института реализује програме континуираног образовања. Треба напоменути да је један факултет у програме континуираног образовања уврстио редовне наставне садржаје са основних, мастер и докторских студија, те стога у даљем тексту програма овог факултета нису узети у разматрање.

У оквиру упитника прикупљени су и подаци о конкретним програмима континуираног образовања који су реализовани током школске 2015/2016 године како на факултетима/институтима, тако и на нивоу Универзитета

Према достављеним подацима већина факултета и Институт, као и Универзитет, су спроводили одређене врсте активности у оквиру континуираног образовања. Ове активности су уже повезане за научним подручјем које покривају институције акредитованим програмима које су одговориле на упитник. У фокус су стављена битна подручја актуелна за савремено пословање или обављање делатности за коју су регистровани учесници у пракси (привредни субјекти или институције од посебног интереса) – управљање ризиком, запита интелектуалне својине, обучавање за рад са децом у посебним (осетљивим) категоријама, обука везана за развој стручних вештина и знања у области трговине, савремена достигнућа и примена најновијих стандарда у различитим областима и тсл.

На већини институција које су одговориле на Упитник#1 листе обука, тренинга и радионица су институционално постављене, односно саставни су део

понуде факултета/института или Универзитета ма тржишту услуга образовања. Појединачно учешће наставника и истраживача у програмима континуиране едукације детаљније је обрађено у делу извештаја који се односи на Упитник#2 Стиче се утисак да су испитаници наводили само најчешће програме целоживотног образовања које су спроводили на сопственим институцијама (оне са најдужом традицијом), док се из листе програма које су наводили наставници/истраживачи може извући детаљнији преглед програма које нуде у домену континуиране едукације.

Питање 5 – Програми који се нуде у оквиру континуираног образовања

Програми који су доступни у оквиру континуираног образовања на институцијама које су попуниле Упитник#1 приказани су у табелама испод.

Табела 2: Приказ програма континуираног образовања

Универзитет у Београду

Назив програма	Број часова	Број полазника
Курс за међународно признате дипломе за инжењере и технологе заваривања	448	16
Оцена и управљање ризиком при развоју нових производа	10	30
Заштита интелектуалне својина – патенти и патентна документација	10	30
Trainig for academic new comers	64	118
Менаџмент пословних перформанси	20	5
Програми на предлог Пољопривредног факултета Универзитета у Београду	13	15 по програму
Лидерство у образовању: развој људи у организацији	56	25
Лидерство у образовању: партнерство и комуникација	56	25
Београдска летња школа византиског грчког језика и цивилизације	60	12-24

Стоматолошки факултет

Назив програма	Број часова	Број полазника
Дезинфекција и стерилизација у стоматологији – савремена достигнућа и најновији стандарди	6	300
Значај раног откривања оралног карцинома	6	300
15.Конгрес стоматолога Србије	8+8	500
Водич за дијагностику и терапију болести и стања у оралној медицини	6	100
Процедуре и водичи у протетској терапији	6	50
Иновација знанја из свих области С33	15,	01-05.

	mesec dana i duže	
Примена кофердама у дечјој стоматологији	5	5 i više
Здравствено васпитање	6+6	100

Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

Назив програма	Број часова	Број полазника
Обучавање наставника, стручних сарадника и сарадника у настави у средњој школи за рад са ученицима ометеним у развоју	160	35
Развој самозбрињавања код особа са инвалидитетом	10	отворен

Економски факултет

Назив програма	Број часова	Број полазника
Програм развоја стручних вештина и знања руководиоца малопродајних објеката у Delhaize Serbia	30	60
Развојни програм за асистенте у оквиру Сектора Category Management-а	28	13
Edupharma академија	30	45-55
Корпоративне финансије	18	30
Израда инвестиционих студија изводљивости оцена исплативости инвестиционих пројеката у пракси	12	20
Менаџмент одлучивања 2.0	7	5 група (10-20 polaznika по групи)
Основи финансијске анализе у Excelu	9	preko 200 на свим dosadašnjim izvođenjima
Менаџмент асортимана и залиха у ланцу снабдевања	12	preko 100
Примена програма SPSS у анализи података	20	preko 35

Институт за нуклеарне науке „Винча“

Иако је у упитнику управа наведеног института навела да се организују едукативни курсеви, изостао је навод конкретних тема око којих су организоване групе за континурану едукацију.

Питање 6 – Како су настали ови програми?

Један од важних сегмената приликом испитивања тренутне понуде програма континуираног образовања везан је за идентификовање почетних иницијатива за развој и имплементацију оваквих програма.

Графикон 5: Начин на који су развијени програми континуираног образовања

Према прикупљеним подацима највећи број програма се уводи на иницијативу послодавца. Ради се обично о програмима који су неопходни за унапређење праксе пословања, а који прате најновије трендове и промене у законодавству и пракси упоредивој на међународним основама. Видљив је прагматичан приступ који указује на значајан степен повезаности едукативних програма који се нуде у оквиру континуираног образовања и захтева које испоручују различити стејкхолдери унутар специфичних система чије запослене школују институције укључене у ово испитивање.

С једне стране, у складу са стратегијом развоја неке институције послодавци уводе и предлажу оне програме усавршавања/образовања који имају за циљ да подрже такав правац развоја и развој капацитета њихових запослених.

Неки програми су настали као резултат иницијатива реализованих у оквиру програма међународне сарадње (међународни пројекта) и то је дефинитивно једна од могућности коју треба шире експлоатисати у будућности, с обзиром да су на тај начин обезбеђена финансијска средства за њихов развој и реализацију у иницијалној фази. Упоредо, треба размишљати о самоодрживости оваквих иницијатива.

На крају, треба приметити да ниједан од селектованих програма није настао као део владине иницијативе. У оквиру промовисања програма континуиране едукације неопходно је јасније профилисање специфичних захтева владе и владиних тела, као и транспарентан поступак објаве позива за организовање оваквих едукација уз прецизирање критеријума за избор институција-реализатора које ће се бавити таквим програмима.

Питање 7 – Како се финансирају ови програми?

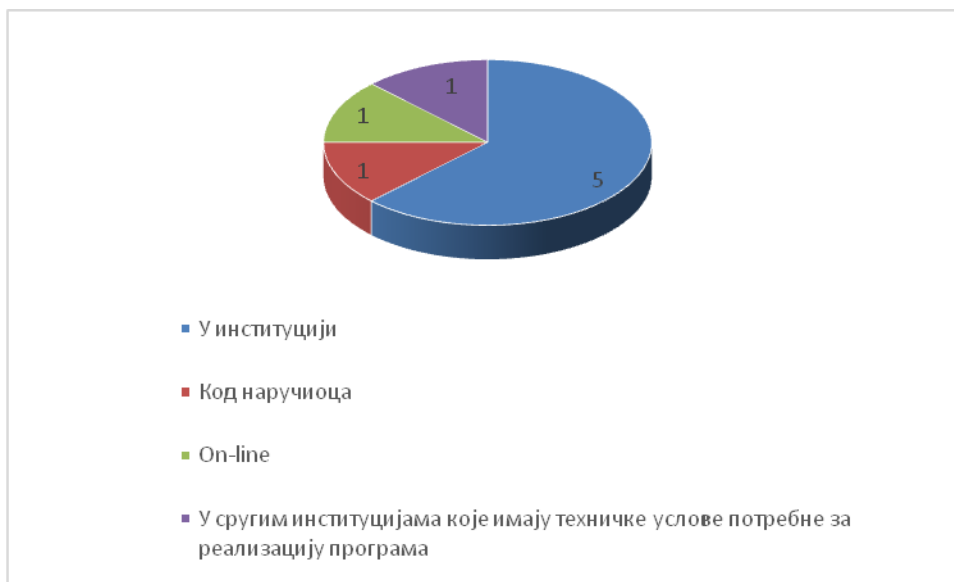
Финансијска одрживост програма континуираног образовања је веома битан елемент у развоју ове димензије треће мисије.

Графикон 6: Начин финансирања програма континуираног образовања?

Графички приказ дат изнад показује разноликост извора финансирања. Програми су најчешће финансирани од стране полазника и од стране послодаваца, док две институције укључене у анализу наводе и изворе који се везују за локалне/градске/регионалне фондове и стране међународне институције, укључујући и Европску унију.

Питање 8 – Начин реализације понуђених курсева

Графикон 7: Начини реализације понуђених курсева

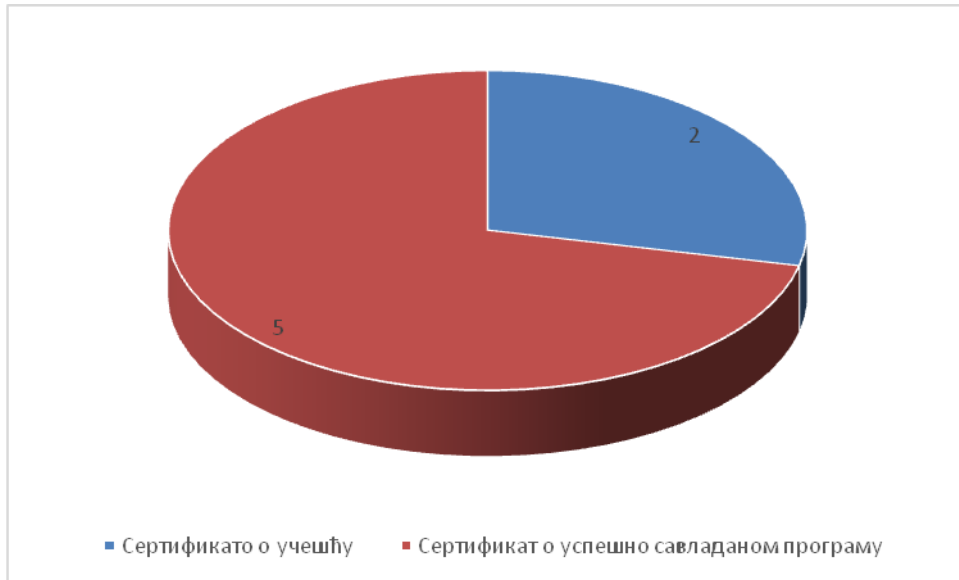
Као што се може видети из графичког приказа, највећи број испитаника се опредељује да своје програме континуираног образовања реализује на својој институцији. Такође, програми се реализују у просторијама наручиоца едукације, преко интернета коришћењем савремене информационе технологије (учење на даљину), као и у посебним институцијама које могу да подрже реализацију едукације својим техничким капацитетима (опремом).

Питање 9 – Додела сертификата након реализованог програма

На већини факултета постоје програми након чијег завршетка се полазницима додељује сертификат.

На две инсититуције које су учествовале у овом истраживању додељују се сертификати о учешћу, док се већински на основу завршених програма едукације додељују сертификати о успешно савладаном програму, што значи да кандидати пролазе одређену врсту тестирања (оцењивања) на бази кога добијају документ да су овладали одређеним знањима и вештинама, односно стекли одређене компетенције неопходне за даљи рад код послодавца.

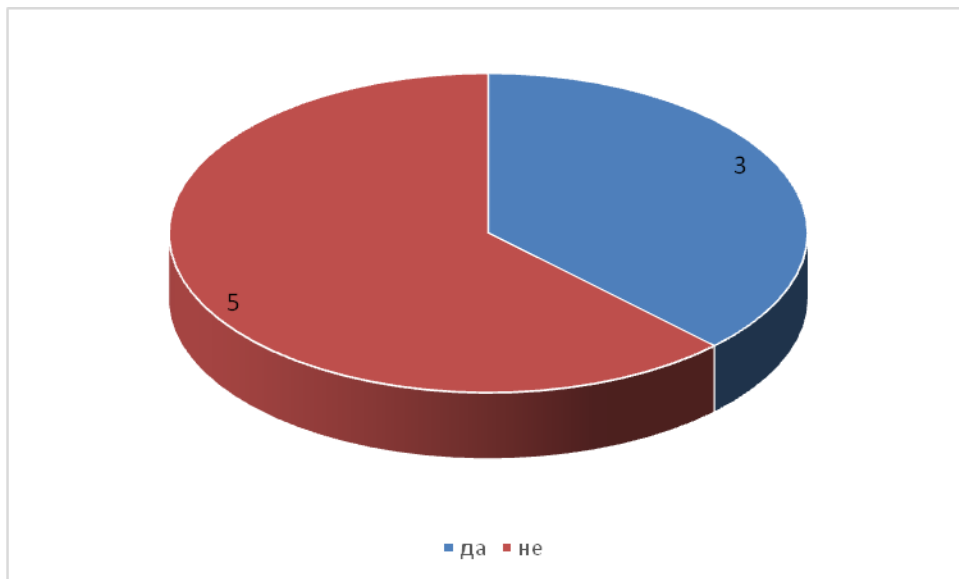

Графикон 8: Подаци о врсти сертификата који се додељују након реализованог програма

Питање 10 – Да ли постоји посебан правни акт којим се регулише управљање интелектуалном својином насталом на Вашој институцији?

Посебан део упитника који је упућен управама Универзитета и његових чланица односио се на правну регулативу и програме обука из области заштите интелектуалне својине.

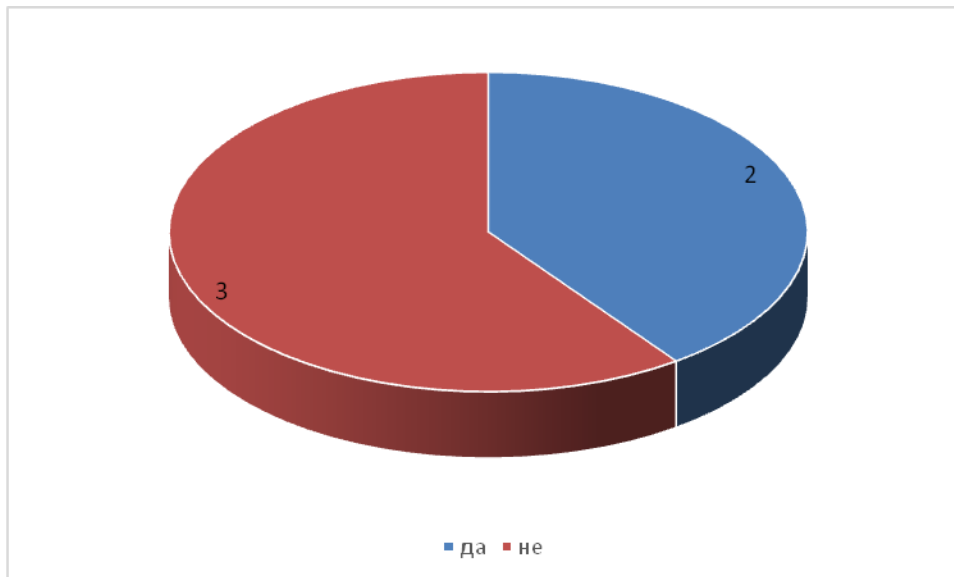

Графикон 9: Да ли постоји посебан правни акти којим се регулише управљање интелектуалном својином

Само на три од осам институција укључених у истраживање постоји засебни правни акт којим се дефинише и регулише област интелектуалне својине што

упућује на закључак да на већини факултета/института ова област није правно (институционално) регулисана.

Питање 11 – Да ли су области интелектуалне својине укључене у студијске програме?

Графикон 10: Да ли су области интелектуалне својине укључене у студијске програме

На Универзитету у Београду на нивоу програма које спроводе заједнички факултети у саставу Универзитета, као и на Стоматолошком факултету, област интелектуалне својине је укључена у програме и то било током формалних студија или током континуираних едукација или специјализованих програма. Остали факултети и Институт нису известили о покривености тема везаних за интелектуалну својину у оквиру програма које реализују, што упућује на закључак да је ово област на којој треба даљ радити у циљу унапређења стања.

Имајући у виду овакве резултате, потребно је мотивисати и факултете и професоре који раде на њима да у својим предавањима и предметима укључе елементе интелектуалне својине, и на тај начин унапреде и изграде свест о њеном значају не само када се ради о генерисању истраживачких резултата, већ и у писању научних радова и публикација.

Питање 11а – Како су ангажовани наставници / предавачи стекли компетенције за предавања у области интелектуалне својине?

Предавачи су своје компетенције стекли у току формалних студија или у току континуираног образовања. Потребно је на институционалном нивоу увести обавезне обуке за предаваче на тему интелектуалне својине како би се повећао

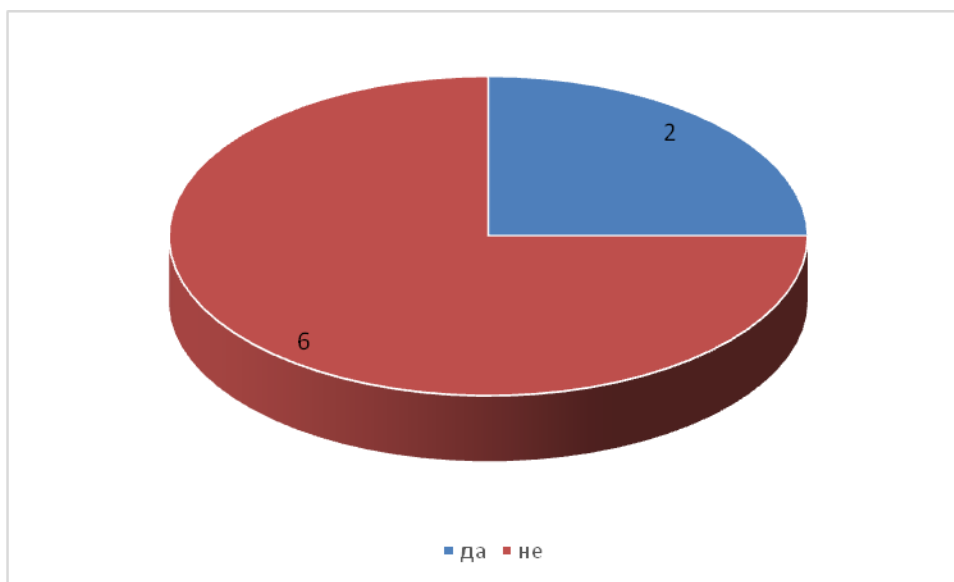
број компетентних предавача и како би се подстакли остали, који до сада нису уводили ову тему у своја предавања, да то и учине у већем броју.

Питање 116 – На који начин је омогућено стицање знања из области интелектуалне својине на Вашој институцији?

Стицање знања из области интелектуалне својине је омогућено кроз посебан предмет студијског програма, у оквиру других предмета студијског програма, као и у оквиру континуираног образовања

Узевши у обзир да на осталим факултетима област интелектуалне својине није део формалног образовања, факултете би требало подстицати да ову област уведу или као посебан предмет или као део неког већ постојећег, по садржају сродног предмета.

Питање 12 – Да ли је област предузетништва укључена у студијске програме на Вашој институцији?

Графикон 11: Да ли област предузетништва укључена у студијске програме

На већини институција Универзитета у Београду који су попунили упитник (шест од осам) предузетништво није укључено у студијске програме. Потребно је подићи свест о важности ове теме за економски развој и утицати на њено шире укључивање у редовне студијске програме. То се може постићи кроз измене наставног програма, подстицаје за предаваче и професоре, јасном политиком факултета, и слично.

Питање 13 – На који начин је омогућено стицање знања из области предузетништва на Вашој институцији?

Стицање знања из области предузетништва је омогућено кроз посебан предмет студијског програма, у оквиру других предмета студијског програма, као и у оквиру континуираног образовања

Узевши у обзир да на већини институција укључених у анкетирање област предузетништва није део формалног образовања, факултете би требало подстицати да ову област уведу или као посебан предмет или као део неког већ постојећег, по садржају сродног предмета. Да би се то постигло мора постојати консензус како на нивоу факултета, тако и на нивоу шире друштвене заједнице, о важности ове теме за професионални развој студената и истраживача, као и довољан ниво свести професора и предавача о неопходности изградње ових компетенција кроз програме који се нуде на тржишту образовања у Србији.

Питање 14 – Како су ангажовани наставници стекли компетенције за предавања у области предузетништва?

Наставници су неопходне компетенције у домену предузетништва стекли током формалних студија, као и на основу континуалног образовања.

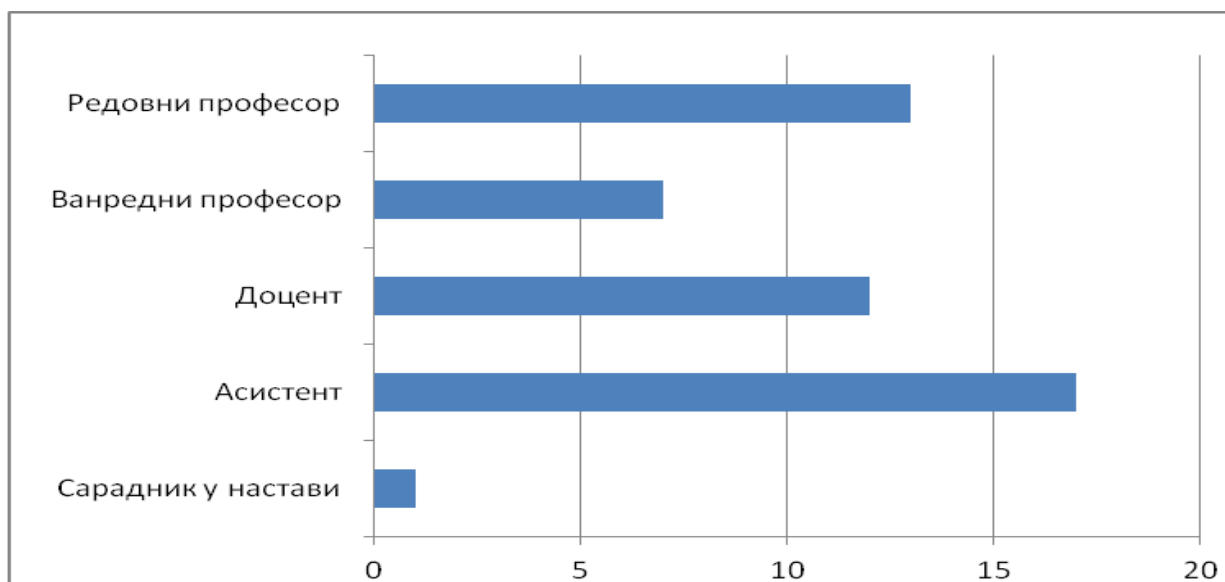
На нивоу Универзитета у Београду постоји посебан програм едукације који омогућава стицање комплементарних компетенција везаних за управљање пројектима и развој сопствених иницијатива, као и на нивоу факултета који су програмским подручјем ближе усмерени ка развоју самосталних иницијатива. С друге стране, неопходно је да наставници добију могућност да стекну неопходне компетенције у смислу подстицања ширег укључивања материје предузетништва у наставне садржаје. Програм треба да уважи специфичности различитих области (подручја рада), као и да обезбеди надоградњу постојећих наставних садржаја или увођење посебног предмета који би се бавио овом материјом уколико за то постоји потреба.

Резултати Упитника#2

Упитник#2 је упућен професорима, предавачима и сарадницима факултета, као и истраживачима института у саставу Универзитета у Београду.

Прикупљено је укупно 50 упитника, чији су резултати обрађени и анализирани у наредним секцијама овог Извештаја.

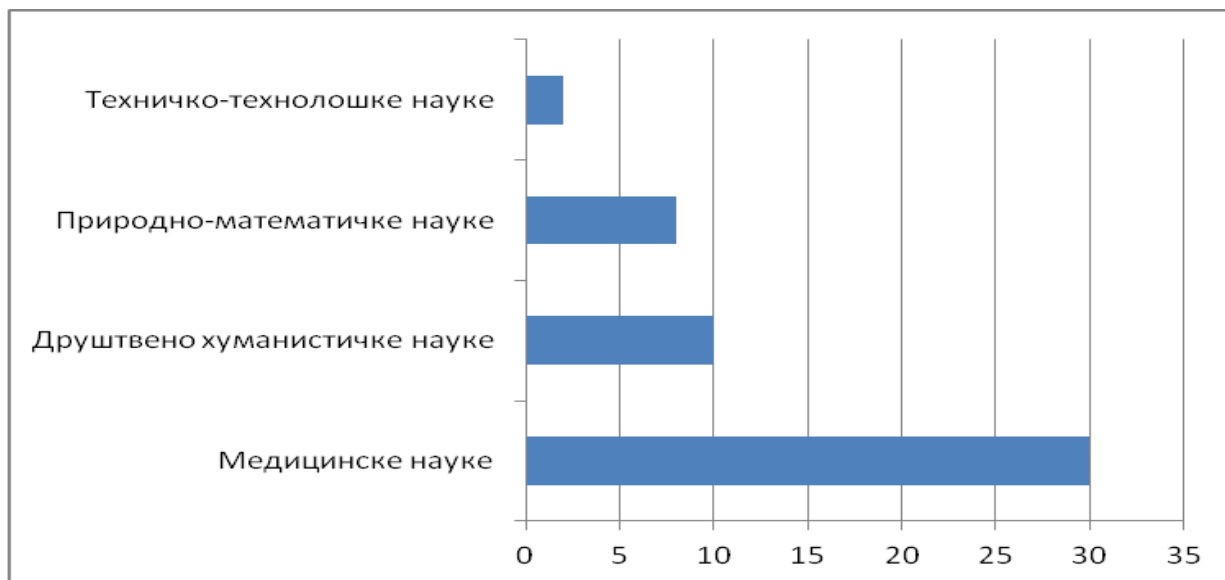
На основу информација из прикупљених упитника, добијена је слика о структури запослених наставника, сарадника и истраживача који су учествовали у мапирању.

Графикон 12: Структура испитаних - Звање

Из графичког приказа обрађених података, може се видети да у структури испитаног наставног особља преовлађује број запослених са нижим наставничким и сарадничким звањима. Такође, упитник су попунили и редовни и ванреди професори, дајући тако задовољавајућу структуру испитаника. Са друге стране, број прикупљених упитника сведочи о нивоу свести о неопходности овакве врсте мапирања на факултетима Универзитета у Београду.

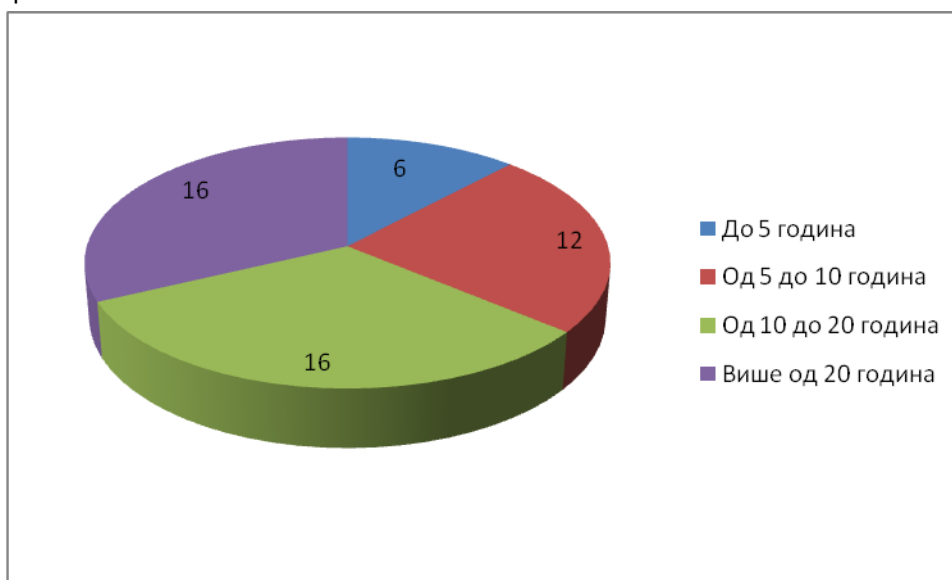
Поред структурног приказа наставног/истраживачког особља које је учествовало у мапирању, урађена је и анализа области којима се баве.

Графикон 13: Структура испитаних - Област истраживања

Као што се може видети из графичког приказа, највећи број припада медицинским наукама (30) и друштвено-хуманистичким (10). Мањи је број испитаника из природно-математичких наука (8) и техничко-технолошких наука (2).

Што се тиче педагошког искуства, може се закључити да је процентуално најзаступљеније наставно особље са искуством преко 10 година, што се и очекивало будући да се у извођење програма континуиране едукације укључују запослени који и иначе остварују већу сарадњу са привредом, односно запосленим лицима у специфичним областима истраживања којима се анкетирани наставници баве.

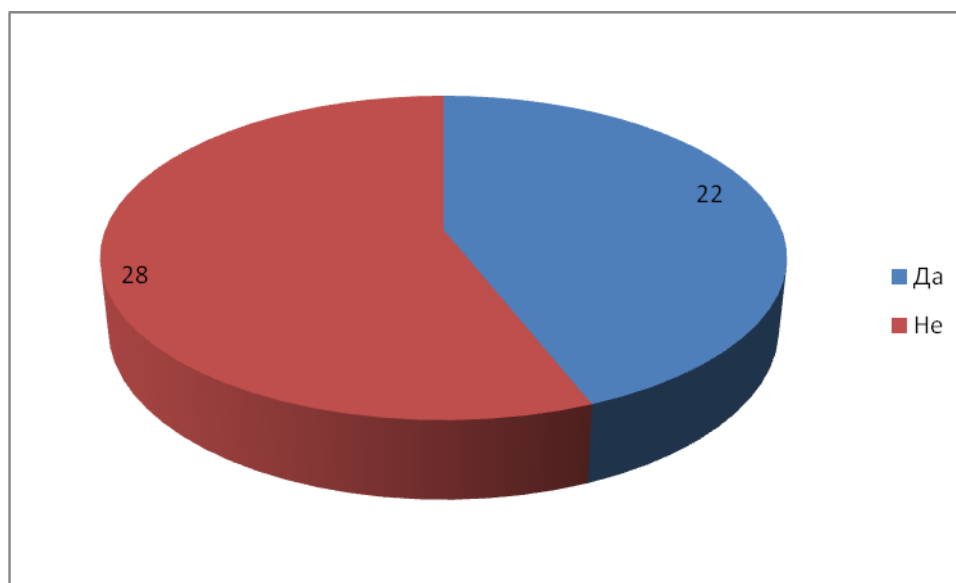

Графикон 14: Педагошко искуство наставног особља

Програми континуираног образовања

У наредним секцијама приказани су резултати упитника који се тичу укључивања наставног особља на факултетима или институтима Универзитета у Београду у реализацију програма континуираног образовања, као и садржаја програма који се тренутно реализују за потребе континуиране едукације.

Питање 4 – Да ли Вам је понуђено да предајете у било којим програмима континуираног образовања или универзитетског континуалног образовања у последњих пет година?

Графикон 15: Број наставника којима је понуђено да предају у неким од програма континуираног образовања

Према подацима који су достављени од стране 50 чланова наставног особља запослених на факултетима/институтима Универзитета у Београду, мање од половине је имало прилику да буде ангажовано у позицији предавача на програмима континуираног образовања. Нешто више њих од приказаног броја је било у позицији да буде позвано да учествује у оваквим програмима едукације (26). У прецизирању посебних услова за ангажовање у програмима континуиране едукације потребно је урадити више на пољу промовисања активности наставника, сарадника и истраживача, како на нивоу универзитета, тако и на нивоу факултета и института у његовом саставу. На овај начин би се обогатила понуда факултета/института у овој области и уједно омогућила промоција треће мисије универзитета у области континуиране едукације. Ово је изазов најпре за креаторе програма, али позив професорима, истраживачима, доцентима, и слично да преузму иницијативу и буду проактивни по питању укључења у овакве програме образовања.

Питање 5 - Молимо Вас да наведете називе програма на којима сте били предавач

На основу података из упитник сачињена је листа програма која је подељена по областима истраживања уз приказ података о називу програма, броју часова, броју полазника и индикације да ли су програми тренутно активни или не..

Медицинске науке

	Назив програма	Број часова	Број полазника	Предавач
1	Очување оралног здравља кроз индивидуални приступ оралној хигијени	8	35	Активан
2	Рестауративна стоматологија и ендодонација	6	200	Неактиван
3	Симпозијум дечје стоматологије	2		Активан
4	Симпозијум: Савремени рестауративни материјали – индикације и клиничка употреба	6	око 200	Неактиван
5	Доприноси савременој стоматолошкој пракси	2	40	Неактиван
6	Једнодневни курс у оквиру континуиране медицинске едукације о срчаној инсуфицијенцији		50-100	Неактиван
7	Стоматолошки симпозијум Дентални импланти у естетској зони	2 до 6	100	Неактиван
8	Ургентна стања у медицини	-	-	Неактиван
9	Значај исправљања патофизиолошког поремећаја у дијабетесу комбинацијом оралних антихипергликемијских агенаса-импакт на кардиовасуларни морбидитет	2	100	Неактиван
10	Смернице за постизање успеха у ендодонтском третману	6	Више од 100	Неактиван

Друштвено хуманистичке науке

	Назив програма	Број часова	Број полазника	Предавач
1	Агробизнис менаџмент	18	-	Неактиван
2	Основи финансијске анализе у Excelu	9	до 25	Активан
3	Модели трговинског менаџмента у ERC	2	40	Активан
4	Студија изводљивости	12	15-20	Активан
5	Интерактивна едукација наставника у области примене програма Excel у финансијској анализи	8	до 30	Активан
6	Калкулација цена у трговинском предузећу	2	60	Активан
7	Процес продаје	4	40	Активан

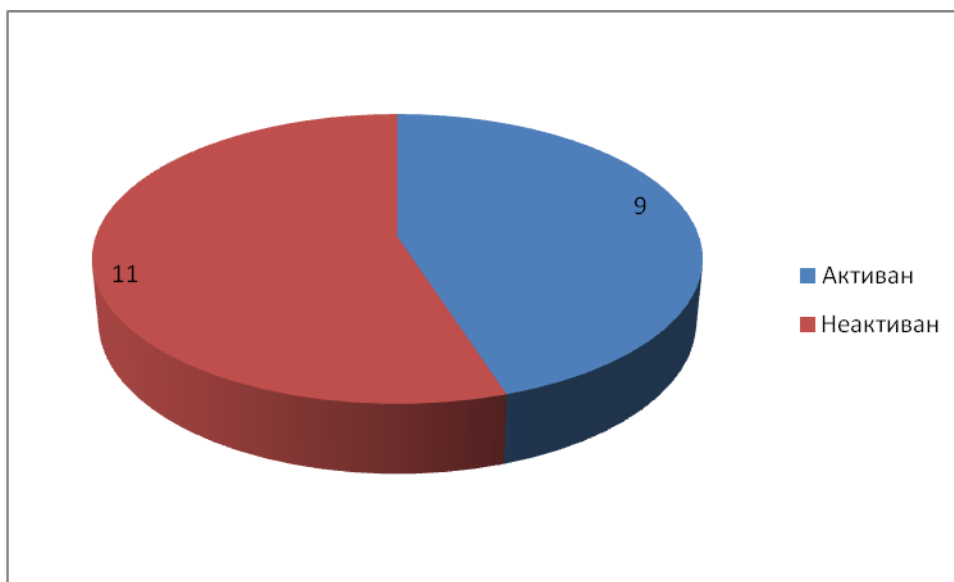
Природно-математичке науке

	Назив програма	Број часова	Број полазника	Предавач
1	CaSA TEMPUS пројекат	16	17	Неактиван
2	Репродуктивна биологија	10	10	-
3	Наузка око нас	5	100	Активан

У подручјутехничко-технолошких наука нису издвојени посебни програми у чијем су извођењу учествовали анкетирани наставници, сарадници и истраживач Универзитета у Београду.

Од 50 анкетираних чланова наставног или истраживачког особља већина су учествовали у неком од програма континуираног образовања. Овде ваља напоменути да Центар за континуирану едукацију Универзитета у Београду врши евиденцију свих активних курсева на годишњем нивоу и да се, имајући у међусобну конкурентност у пружању оваквих врста услуга на тржишту, факултети и институти понашају сагласно основном принципу заштите сопствене позиције. Евидентна је њихова недовољна заинтересованост да учествују у оваквим видовима мапирања на добровољној основи због могућности копирања идеја од стране сродних факултета у оквиру појединих групација.

Нешто мање од половине наведених курсева је активно, док неактивни курсеви указују на претходне програме који су реализовани у оквиру институција у саставу Универзитета у Београду. Активност програма зависи од заинтересованости стејхолдера чије се знање континуирано иновира у пракси.

Графикон 16: Приказ активних и неактивних програма

Питање 6 – Ако нисте учествовали у програмима континуираног образовања изаберите један од разлога за то.

Неактивни чланови колектива научно-образовних институција у саставу Универзитета у Београду изјавили су да је разлог њиовог неучествовања везан за непостојање позива да се прикључе тимовима који реализују програме континуиране едукације. То на неки начин указује на изражено постојање пасивности и непостојање сопствених иницијатива везаних за покретање програма целоживотног учења који би могли бити понуђени на тржишту.

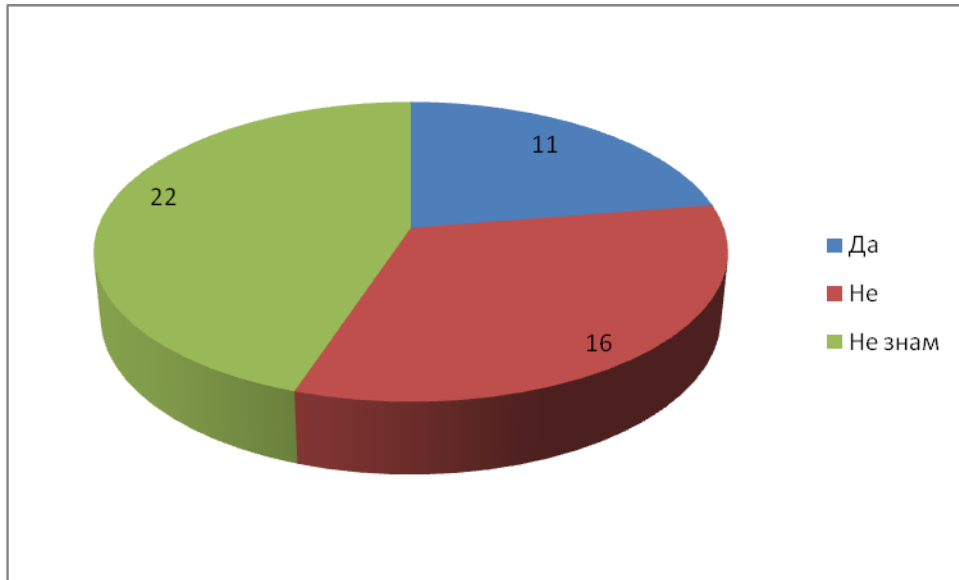
Мањи број испитаника изразио је став који указује да нису изграђене довољне компетенције за шире укључивање у програме континуираног образовања. Од осталих разлога, који су статистички мање заступљени, навод се недостатак времена и неусклађеност са облашћу којом се баве.

Графикон 17: Разлози за недовољно укључење у програме континуираног образовања

Питање 7 – Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче који учествују у програмима континуираног образовања

Као један од разлога овако малог броја професора и истраживача који су укључени у активности континуираног образовања, може се поменути и политика подстицаја од стране факултета за предаваче који су на овом пољу активни.

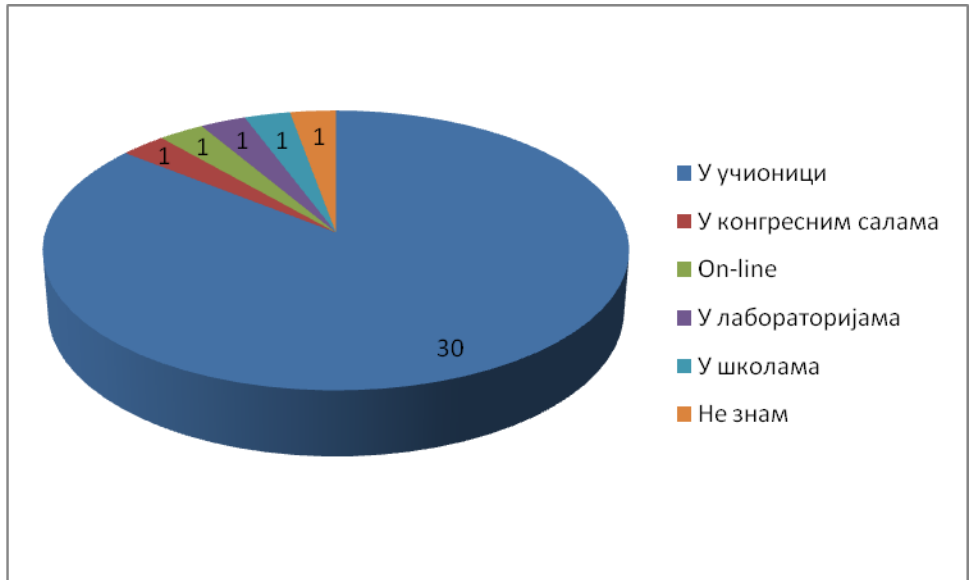
Графикон 18: Да ли Ваша институција нуди неку врсту подстицаја за предаваче

Нешто мање од половине испитаника не поседује никакве информације да ли систем награђивања уопште постоји на њиховим институцијама.

Од оних који располажу информацијама о оваквој врсти вредновања ангажмана професора као предавача на програмима 11 од 50 има сазнања да постоје подстицаји. Може се закључити да је питање подстицаја интерна политика појединачних факултета, па с тим у складу се на неким факултетима примењује, а на неким је степен информисаности о истим на ниском нивоу. С друге стране, пасивност и чекање „да се добије позив за учествовање“ у програмима едукације указује на одређени степен очекивања да се неко други побрине за укључивање и обезбеди додатни извор прихода, како за институцију, тако и за учеснике у програму.

Питање 8 – На који начин се курсеви/радионице најчешће организују?

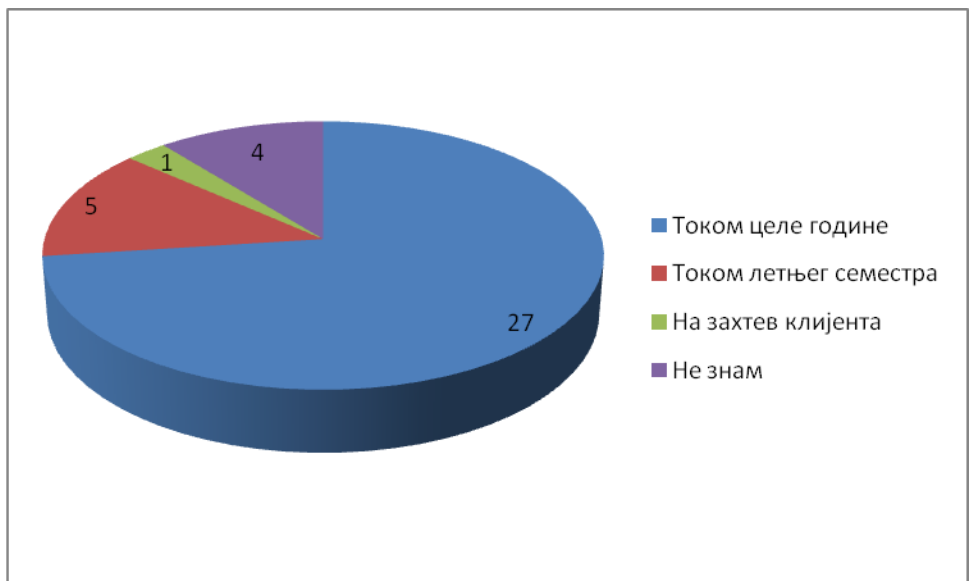
Највећи број горе наведених програма се организује на традиционалан начин, кроз предавања „у учионици“. Упркос великом технолошком напретку у смислу коришћења интернета само један од наведених курсева се реализује *online*. Програми се такође реализују у конгресним салама (карактеристично за медицинексе науке када се континуирана едукација реализује у склопу конгреса) или школама.

Графикон 19: Облици реализације програма

Питање 9 - У ком периоду године се организују курсеви / радионице?

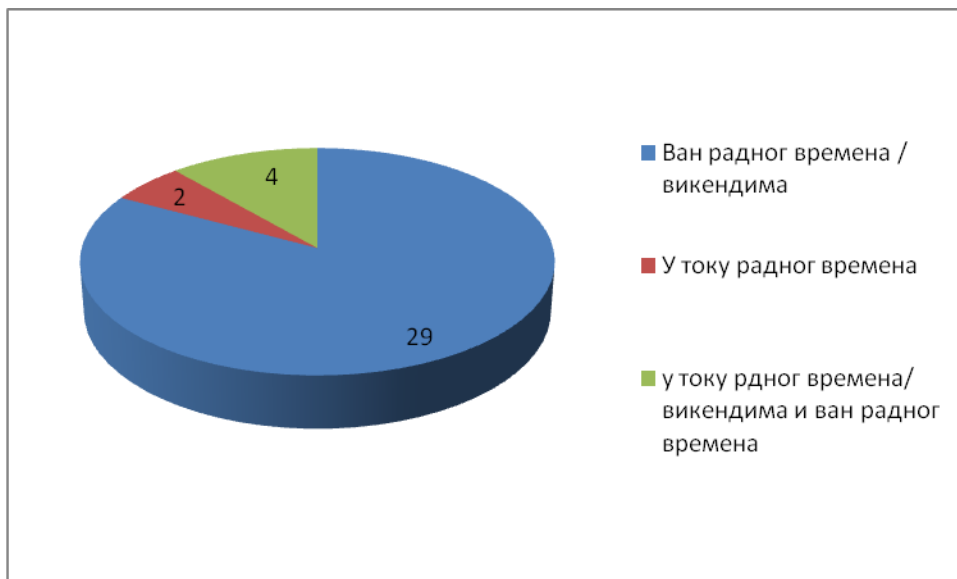
Највећи број испитаника није упознат са периодом у коме се организују курсеви или радионице будући да највећи број испитаника и не учествује у њиховој реализацији. Они који имају сазнања о програмима континуиране едукације наводе да се они доминантно организују током целе године, без обзира на семестар или период у коме се не изводи настава.

Графикон 20: Период реализације програма

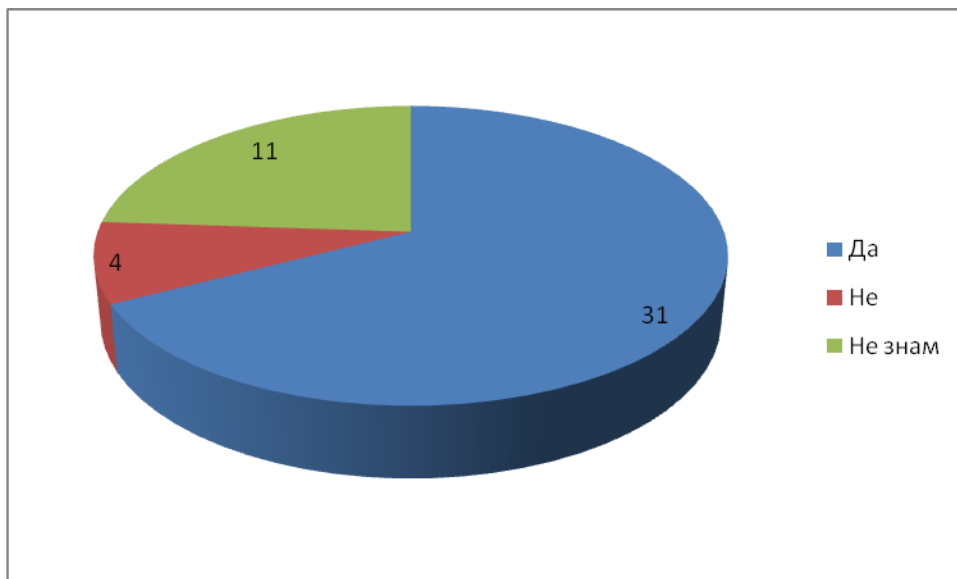
Питање 10 – У ком периоду радног времена се организују курсеви / радионице?

Највећи број курсева се реализује у периоду ван радног времена (викендима) будући да је то најпогоднији период у коме се лица која су запослена могу укључити у програме иновирања знања.

Графикон 21: Период реализације програма

Питање 11 – Да ли сматрате да ови курсеви могу бити корисни и за редовне студенте

Графикон 22: Да ли су курсеви корисни и за редовне студенте

Већина испитаних са факултета Универзитета у Београду (31 од 50) слаже се да овакав вид образовања може бити веома користан и за редовне студенте. Одређени број испитаника нема став по овом питању, док свега четири учесника у

анкетирању тврде да овакви курсеви не би били погодни за образовање студената.

На основу одговора, долази се до закључка да је потребно, приликом промовисања и реализације програма, укључити и редовне студенте и привући њихову пажњу како би постали полазници истих. На неким факултетима се одређени број курсева управо усмерава ка студентској популацији, нудећи тако комплементарне вештине неопходне за савремено бављење изабраном струком.

У прилог томе су наведени и следећи разлози:

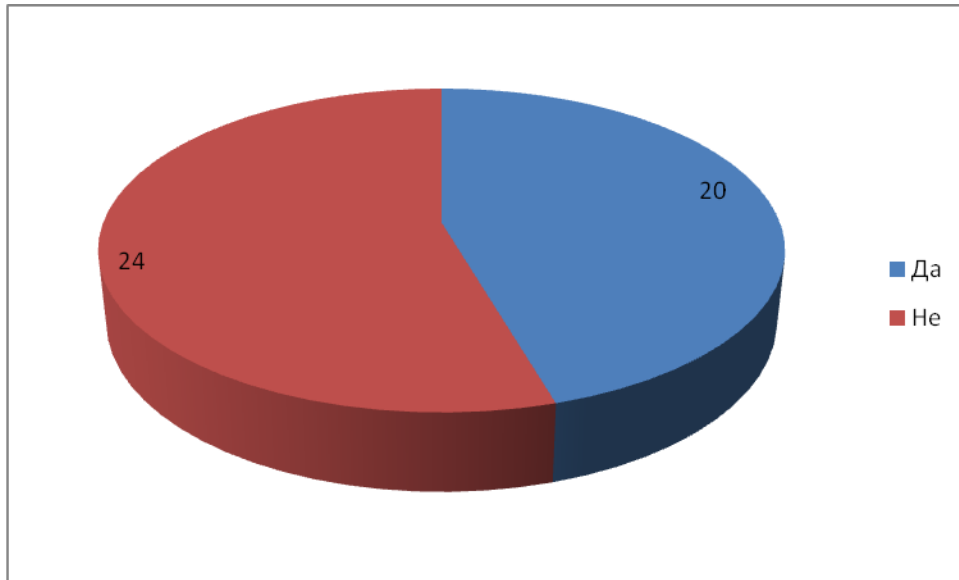
- Наведени курсеви нуде могућност проширења знања и овладавање практичним вештинама неопходним за свакодневно бављење изабраном професијом. Одим тога, наводи се да курсеви омогућавају стицање вештина које нису нужно везане за одабрану област студирања.
- Студенти похађањем ових курсева добијају могућност стицања афирмативније радне биографије и развој компетенција.
- Уско специјализована предавања могу понудити студентима више информација из области које их евентуално занимају и воде ка унапређењу њихових укупних знања.
- Нуде савременије информације од оних из актуелних уџбеника и допуну знања стечених током редовних студија.
- Могу да побољшају своје социјалне вештине и комуникацију, да успоставе контакт са колегама из праксе и усвоје додатна практична знања.
- Могу да провере и побољшају постојеће знање.

Уобичајени разлози који су наведени против укључивања студената у програме континуиране едукације су следећи:

- Зато што ови курсеви не укључују садржаје основних наука.
- Свака едукација може користити студентима уколико имају неког предзнања. Тиме они увећавају фонд знања нарочито на завршим годинама студија.
- Зато што су предвиђени за унапређивање знања и вештина када већ имате неко искуство у њиховој примени.
- Потребан је високо специјализовани ниво знања.

Питање 12 - Да ли планирате да реализујете нове курсеве?

Нешто мањи број од половине испитаника планира да у наредном периоду реализује нове курсеве континуиране едукације.

Графикон 23: Да ли планирате да реализујете нове курсеве

Учесници у анкетирању из области техничко-технолошких и природно-математичких наука нису навели посебне курсеве континуиране едукације које планирају да уведу у скоријој будућности на својим институцијама. Више детаља о курсевима који су планирани да се реализују у наредном периоду у пољу друштвено-хуманистичких и медицинских наука могу се порнаћи у табеларним приказима испод.

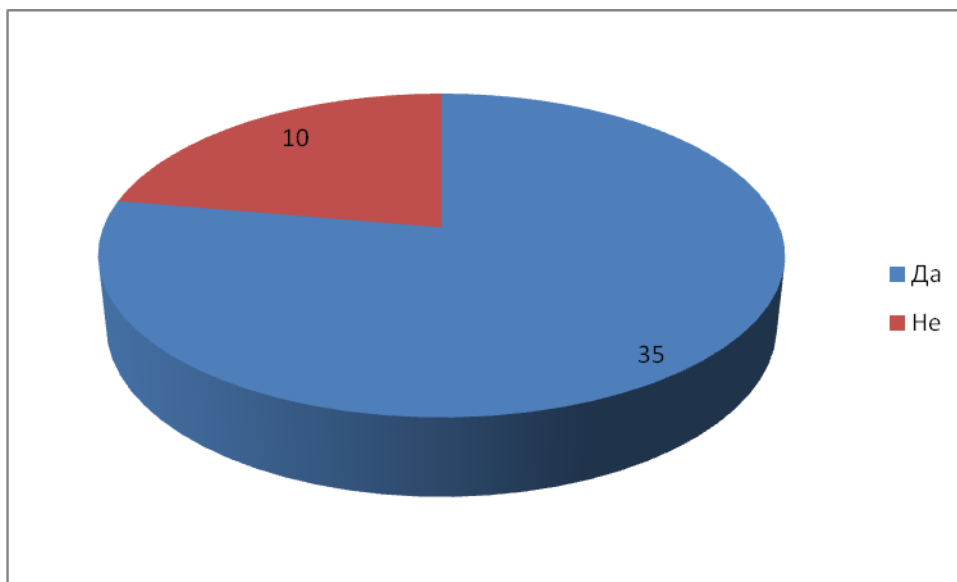
Медицинске науке

Назив програма	Број часова	Број полазника
Технике оптурација канала корена зуба	2	7
Хитна стања у дечјој стоматологији	4	25
Кофердам и копозити на бочним зубима	6	15
Основни принципи у оралној имплантологији	6	20
Примена фасета у редизајнирању осмеха – директна систем рада	6	15
Могућност превениције оралних обољења код пацијената оболелих од неких болести	2	25
Аугментационе процедуре у оралној имплантологији	6	20
Савремена стоматолошка анестезиологија	6	20

Друштвено-хуманистичке науке

Назив програма	Број часова	Број полазника
Напредна финансијска анализа у Excel-у	16	до 25
Позиционирање бренда	12 до 18	20
Пословна стратегија	16	10-20

Питање 13 – Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс у оквиру континуираног образовања?

Графикон 24: Да ли бисте увели област интелектуалне својине као део студијског програма или као засебан курс

Према мишљењу највећег броја испитаника, потребно је увести област интелектуалне својине било као засебан курс у оквиру континуираног образовања, као део студијског програма или пак као део постојећег курса.

Питање 14 – Како бисте увели област интелектуалне својине?

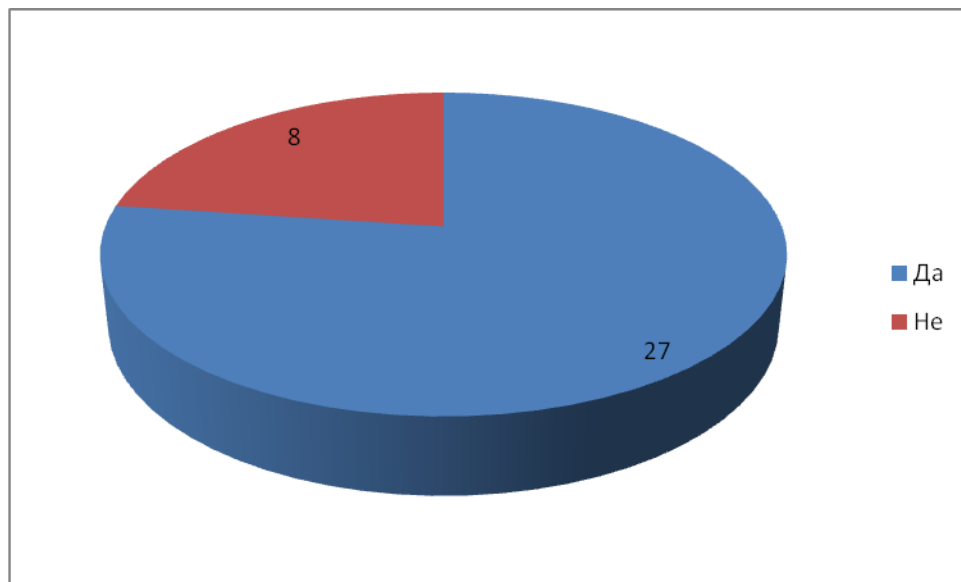
Према мишљењу највећег броја испитаних, увођење обука и курсева у области интелектуалне својине је најпожељније увести као засебан курс и оквиру континуираног образовања.

Мања је заинтересованост за увођење овог програма као дела студијског програма (10) или као део постојећег курса (3).

Графикон 25: Како бисте увели област интелектуалне својине

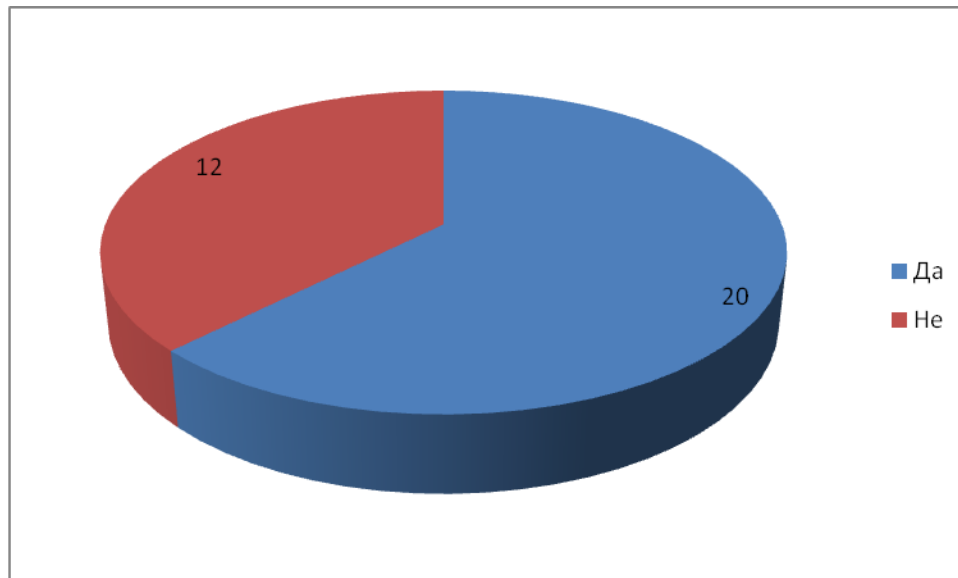
Питање 15 – Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области?

Графикон 26: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области

Већина испитаних сматра да постојећи материјали који су им доступни нису довољни и не задовољавају критеријуме за квалитетну реализацију предавања, те сматрају неопходним увођење додатних материјала.

Питање 16 – Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи?

Графикон 27: Да ли бисте увели област предузетништва на вашој високошколској установи

Више од половине испитаних одговорило је потврдно на питање да ли сматрају да је потребно увести предузетништво, док су подједнак број испитаника који мисле да би требало да увођење програма буде део законске регулативе, као и оних који потврђују да је ова област већ присутна на њиховој институцији у облику посебног модула, предмета или курса.

Питање 17. Како бисте увели област предузетништва?

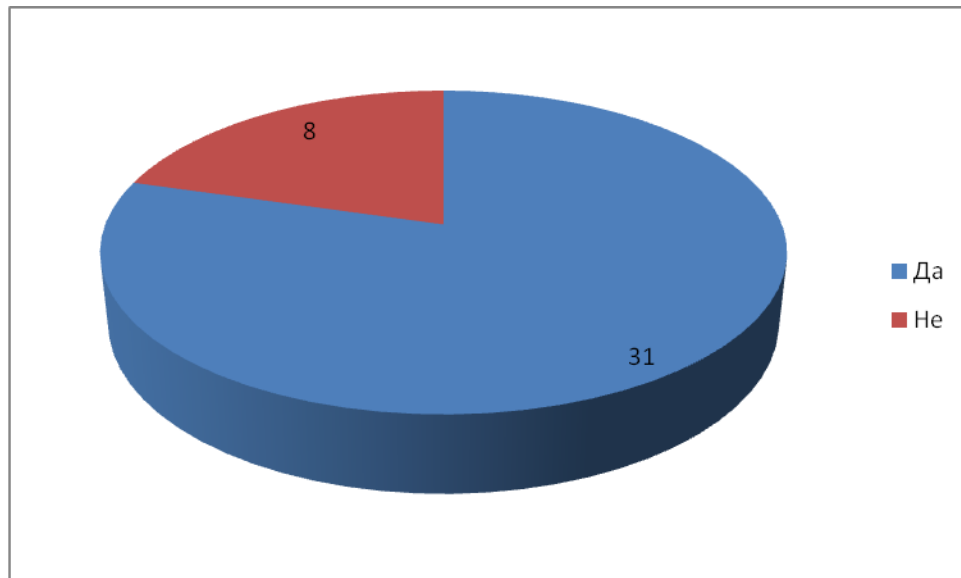
Већи број испитаника је мишљења да област предузетништва треба увести као део програма континуиране едукације (22), док се мањи број изјашњава да би било добро да предузетништво буде део студијског програма. Уједно, на неким факултетима област предузетништва је већ заступљена кроз садржаје акредитованих студијских програма.

У остале форме организовања едукације у области предузетништва између осталог наводе се и предузетнички инкубатори, док се у пољу медицинских наука сматра да је увођење предузетништва крајње неприкладно и непримерено струци. Очигледно је да постоји неразумевање појма предузетништва и предузетничке иницијативе, као и потребе да се савремена економска знања примене у сврху боље организације пословања.

Графикон 28: Како бисте увели област предузетништва

Питање 18. Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области?

Графикон 29: Да ли Вам је потребан додатни материјал за предавања у овој области

На основу одговора дошло се до закључка да материјали који постоје у оквиру предмета и курсева нису довољни за стицање предузетничких вештина, односно да су потребни додатни материјали који би омогућили боље овладавањем материјом предузетништва.

Закључци и препоруке за Универзитет у Београду

Програми континуираног образовања

Упоредо са извршеним испитвањем (Упитник#1 и Упитник#2), на сајту Универзитета у Београду листирани су сви програми који се реализују на факултетима/институтима у његовом саставу, као и на самом Универзитету. Од 15 активних учесника у програмима Едукације, анкету је пополнило 5 факултета и Универзитетски центар за континуирану едукацију, као и педесет наставника/сарадника. Два факултета која су учествовала у анкетирању не реализују програме континуиране едукације, што посредно указује на њихову начелну заинтересованост за развој обе области у будућности.

У дефинисању препорука пошло се од чињенице да Универзитет у Београду има развијен сет докумената и пратећих процедура који се односе на целоживотно учење. Постоји и сет образаца са акредитацију програма целоживотног учења (дати су у анексу Извештаја извор <http://bg.ac.rs/sr/studije/kontinuirana.php>).

Такође, посебно упућујемо на документ под насловом Развој континуираног професионалног образовања на Универзитету у Београду (аутор Неда Бокан) http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/Razvoj_dozivotnog_obrazovanjaCKE.pdf који указује на први приказ програма континуиране едукације који су реализовани на Универзитету, као и у оквиру програма факултета или института као његових чланица.

Имајући у виду све претходно наведено овај Извештај можемо сматрати комплементарним са свим информацијама које су јавно доступне на сајту Универзитета у Београду (<http://bg.ac.rs/sr/studije/kontinuirana.php>), а никако као замену постојећих извештаја које на годишњем нивоу сачињава Центар за континуирану едукацију Универзитета у Београду.

Списак докумената који се налазе на сајту Универзитета у Београду, а односе се на континуирано образовање је следећи:

1. Одлука о оснивању Центра за континуирану едукацију
<http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/odluka%20o%20osnovanju%20CKE.pdf>
2. Одлука Сената
<http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/ODLUKA%20SAVETA%20CENTAR%20ZA%20KONTINUIRANU%20EDUKACIJU%20DOPUNA.pdf>

3. Решење о именовану Савета Центра за континуирану едукацију
<http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/Resenje-radna-grupa-programi-stalnog-usavrsavanja%20CKE.pdf>
4. Стратегије развоја целоживотног учења
http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/DozivotnoObrazovanje_strategija%20CKE.pdf
5. Бизнис план Центра за континуирану едукацију
<http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/BIZNIS%20PLAN%20CKE-UB.pdf>
6. Правилник у раду Универзитетског Центра за континуирану едукацију
<http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/PRAVILNIK%20CKE.pdf>
7. Развој континуираног професионалног образовања на Универзитету у Београду
http://bg.ac.rs/files/sr/clanice/centri/Razvoj_dozivotnog_obrazovanjaCKE.pdf

Резултати анкете

Највећи број одговора добијен је од наставног особља из поља медицинских наука (30), затим друштвено хуманистичких факултета (10), док је далеко мањи број одговора добијен из области техничк-технолошких и природно-математичких наука.

Од осам институција (шест факултета, један институт и Ректорат) колико их је учествовало у мапирању (Упитник#1), активности континуираног образовања (према дефиницији датој на почетку Упитника#1) се реализују на шест институција.

Што се тиче развоја и реализације програма, повољан је и податак да се већина програма развија на иницијативу послодаваца, што говори о највећем броју програма који су јасно таргетирани и циљано развијени да у потпуности одговарају израженим потребама и они као такви имају највећи импакт на полазнике.

Са финансијског аспекта, треба размотрити најповољније облике финансирања програма, јер према постојећим подацима највише њих финансирају сами полазници. Како би се привукао већи број полазника који су заинтересовани за ове програме, потребно их је што је могуће више растеретити плаћања целог износа, па у том смислу се препоручује **комбиновање различитих извора финансирања** (партиципација заинтересованих институција, из програма ЕУ, локалних средстава финансирања, и слично).

На већини испитаних институција додељује се сертификат о учешћу, док је нешто мање заступљена додела сертификата о успешно савладаном програму. Нису заступљени сертификати који укључују изјашњавање о броју освојених ЕСПБ.

На основу Упитника#1 који су попуњавали представници управа факултета у склопу Универзитета у Београду, проистиче податак да је на Универзитету у школској 2015/2016 години реализовано 28 програма (податак је непотпун јер нису сви факултети који реализују програме одговорили на упитник).

Одговори на иста питања прикупљени кроз Упитник#2 који су попуњавали професори, истраживачи и сарадници запослени на неком од факултета или института Универзитета у Београду су добијени кроз Упитник#2. У овом упитнику су наведена укупно 20 програма који се реализују на нивоу факултета (податак је непотпун јер нису сви факултети који реализују програме одговорили на упитник)..

У циљу транспарентнијег пружања информација о програмима који се реализују у домену континуираног образовања на Универзитету у Београду треба размотрити огућност **увођења информатичког система/решења** за мапирање активности континуираног образовања и његово редовно ажурирање најновијим подацима.

Структура тог система би требало да буде таква да се обезбеди лак и јавни приступ релевантним подацима као што су:

- Назив и кратак опис програма
- На којој институцији се реализује програм
- Трајање програма
- Врста потврде која се издаје након реализованог програма
- Предавачи и њихова биографија
- Број полазника (планираних, или за већ реализоване програме).

Оваква систем је на неки начин већ присутан на страници Универзитета у Београду, о чему је већ било речи. Ипак, сталним усавршавањем истог била би омогућена лакша комуникација између заинтересованих стејхолдера и потенцијалих институција – пружаоца услуга континуираног иновирања знања за потребе унашређења актуелна праксе. Систем би могао бити икоришћен и сврху промоције треће мисије универзитета у области континуираног образовања.

То наводи на закључак да је потребно не само успоставити уређени систем којим ће се прикупљати подаци о развијеним, реализованим и актуелним програмима, већ да слање релевантних података буде **обавеза** сваког ко учествује у њиховом развоју и/или реализацији. Поред тога, треба развити јасну **политику подстицања и мотивисања** оних који су на директан или индиректан начин укључени у развој ове области.

Дефинисање јасне политике у вези са континуираним образовањем, поред уређивања система већ постојећих програма, требало би са регулише и увођење нових. У том смислу, препоручује се **развијање јасних процедура** које ће се

примењивати **за све нове програме**, како на нивоу Универзитета, тако и на нивоу факултета/института у његовом саставу.

Област интелектуалне својине

Као једна област у оквиру континуираног образовања, посебна пажња је посвећена интелектуалној својини.

Алармантан је податак да је само на једном од шест факултета ова област дефинисана засебним правним актом. Ситуација је потпуно иста када се говори о присутности ове теме у студијским програмима, било као засебан предмет било у оквиру постојећих предмета, јер на само једном од факултета постоје студијске програме који у себи у неком облику обрађују област интелектуалне својине.

Узевши ове податке у обзир, препорука је свим факултетима да се учине додатни напори и да се интелектуална својина укључи у што већи број наставних програма, било кроз **увођење у општа акта** било кроз **олакшице и додатно усавршавање за наставно особље** које укључује ову област у своје предмете.

Област предузетништва

Када говоримо о предузетништву као о теми коју треба укључити у образовање, ситуација је слична као код области интелектуалне својине, па самим тим и важе сличне препоруке.

На неким факултетима Универзитета у Београду предузетништво је већ укључено у студијске програме, било кроз засебне предмете или у оквиру других предмета студијског програма. Да би се постигао дугорочни ефекат креирања предузетничког духа младих, потребно је **постићи консензус и подићи ниво свести** о важности ове теме за професионални развој студената и истраживача, али пре свега јасно дефинисати став факултета да се један део образовања и истраживања усмери у том правцу.

Било да се ради о једној или другој области, подизање свести о неопходности промена и увођењу новина (област интелектуалне својине, предузетништво, и слично) у образовању је нешто што треба посматрати дугорочно, и на чему треба методички радити у наредном периоду.

Учесталије акције **промоције и информативни догађаји** су свакако један од начина да се то постигне, али уз пуну подршку и препознавање од стране самих институција, а не као резултат индивидуалних напора.

Анекс 1. Документа доступна на сајту Универзитета у Београду у погледу пријаве програма за континуирану едукацију

ПРИЈАВА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ ПРОГРАМА КОНТИНУИРАНЕ ЕДУКАЦИЈЕ (КЕ)

Адреса установе организатора курса КЕ (улица, број, поштански број, град)	
Име и презиме особе одговорне за организацију програма КЕ - руководиоца	
Број телефона руководиоца програма КЕ	
Е-маил адреса руководиоца програма КЕ	
Назив програма КЕ (кратак, јасан и довољно информативан)	
Врста континуиране едукације: (подвући)	<ul style="list-style-type: none"> • Конгрес • Симпозијум • Курс • _____
Континуирана едукација је „on line“	ДА НЕ Ако је Да, лоцирана је на _____
Да ли је овај програм КЕ већ био акредитован?	ДА НЕ
Ако је одговор на претходно питање ДА, наведите новине у програму КЕ, који се	1.

предлаже за поновну акредитацију.	2. 3.
Предложени оријентациони датум и место првог одржавања програма КЕ.	
Да ли предвиђате да програм КЕ буде организован више пута током године?	
Сати учења током програма КЕ (без пауза):	_____ сати
Циљна група.	
Који је број полазника предвиђених за програма КЕ?	
Наведите цену програма КЕ	
Који су едукативни циљеви програма?	1. 2. 3. 4. 5.

Која знања ће стећи учесници?	1. 2. 3. 4. 5.
Које вештине ће стећи учесници?	1. 2. 3. 4. 5.
Које методе учења/обуке ће се користити?	<ul style="list-style-type: none"> • предавања • семинари • практичне вежбе • решавање клиничких проблема • рад у малој групи • пројекат - оријентисано учење • демонстрација клиничке вештине • остало (навести шта): _____

Да ли је предвиђен едукативни материјал за полазнике? (подвући)	ДА НЕ
Ако ДА, навести који?	
Да ли је предвиђена провера знања полазника?	ДА НЕ
Ако ДА, навести како?	
Да ли ће бити извршена евалуација програма?	ДА НЕ

Датум: _____

Потпис руководиоца континуиране едукације:

_____

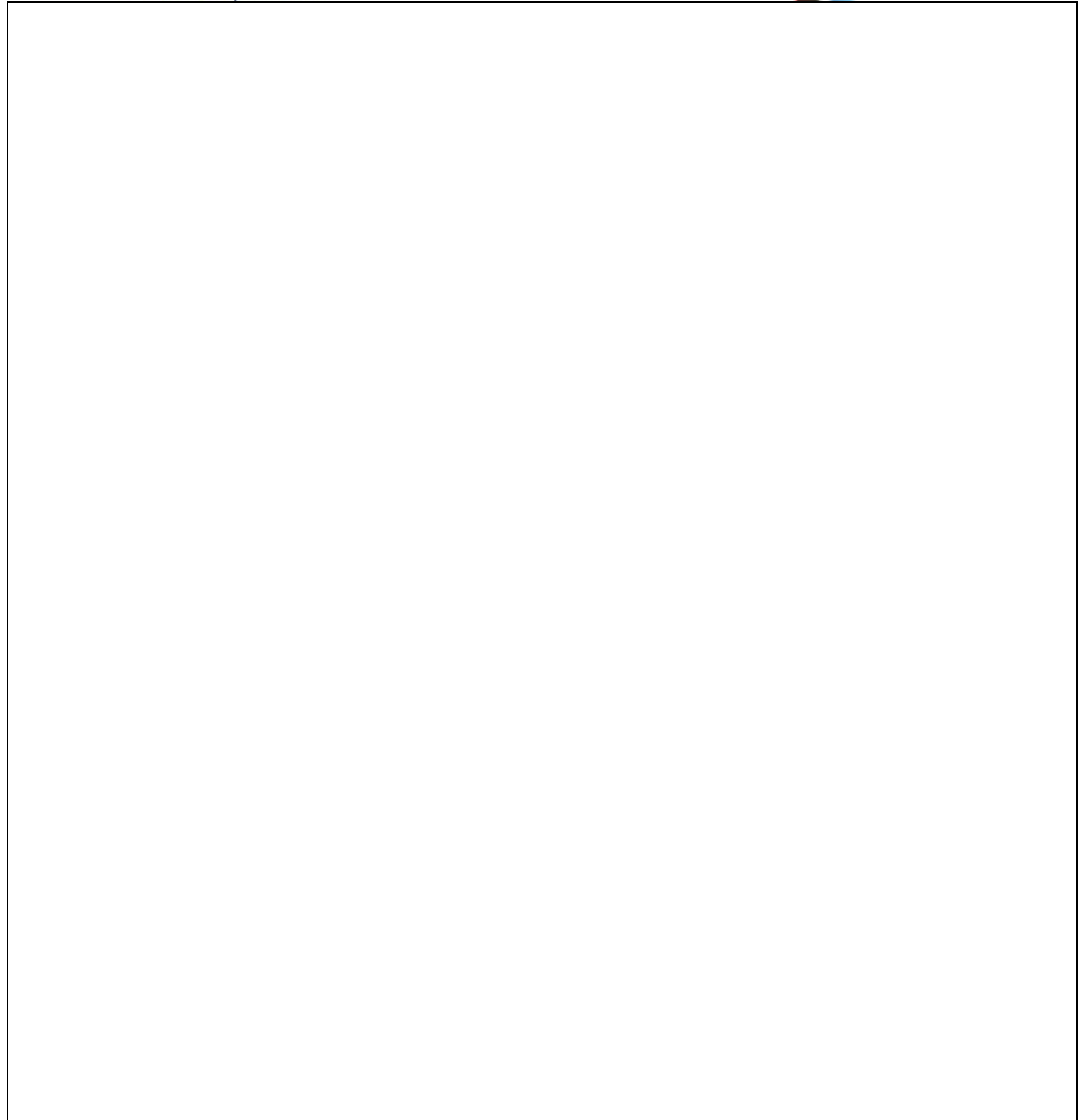
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

IF4TM

САЖЕТАК ПРОГРАМА КОНТИНУИРАНЕ ЕДУКАЦИЈЕ

(максимално 500 речи)

**НАВЕСТИ ПЕТ АКТУЕЛНИХ РЕФЕРЕНЦИ НА КОЈИМА ЈЕ БАЗИРАНА НЕОПХОДНОСТ
ИЗВОЂЕЊА ОВЕ**

КОНТИНУИРАНЕ ЕДУКАЦИЈЕ

1.

2.

3.

4.

5.

ПРОГРАМ КОНТИНУИРАНЕ ЕДУКАЦИЈЕ

(сатница, теме и предавачи)

Сатница	Тема	Метод обуке*	Предавач

*предавање, вежбе, семинар, рад у групи итд.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

БИОГРАФИЈА ПРЕДАВАЧА

(Може бити приложена и класична биографија или CV предавача)

Име и презиме предавача:	
Назив институције у којој предавач ради са пуним радним временом:	
Садашње звање:	
Избор у садашње звање:	
Број година радног искуства:	
Ужа научна област:	
Докторат	ДА НЕ Ако ДА, година:
Магистеријум	ДА НЕ Ако ДА, година:
Примаријат	ДА НЕ Ако ДА, година:
Академске специјалистичке студије	ДА НЕ Ако ДА, година:
Академске струковне студије	ДА НЕ Ако ДА, година:

Ужа специјализација	ДА НЕ Ако ДА, година:
Специјализација	ДА НЕ Ако ДА, година:
Факултет	ДА НЕ Ако ДА, година:
Репрезентативне референце у последњих десет година (навести до 5 референци)	1. 2. 3. 4. 5.
Укупан број радова са SCI (или SSCI) листе:	
Тренутно учешће на научним пројектима:	1. 2. 3.
Усавршавања (до 150 речи):	

<p>Други подаци које сматрате релевантним (до 100 речи)</p>	

--	--

Датум: _____

Потпис предавача: _____

БИОГРАФИЈА ПРЕДАВАЧА

(само за медицинске сестре и здравствене техничаре)

Име и презиме предавача:	
Назив институције у којој предавач ради са пуним радним временом:	
Садашње звање:	
Избор у садашње звање:	
Број година радног искуства:	
Постдипломске студије	ДА НЕ Ако ДА, година:
Факултет	ДА НЕ Ако ДА, година:
Висока здравствена школа струковних студија	ДА НЕ Ако ДА, година:
Виша медицинска школа	ДА НЕ Ако ДА, година:
Средња школа	ДА НЕ Ако ДА, година:
Висока/виша/ средња стручна	ДА НЕ

спрема (подвучи)	Ако ДА, година:
Репрезентативне референце у последњих десет година (навести до 5 референци)	1. 2. 3. 4. 5.
Укупан број радова са SCI (или SSCI) листе:	
Тренутно учешће на научним пројектима:	1. 2. 3.
Усавршавања (до 150 речи):	

<p>Други подаци које сматрате релевантним (до 100 речи)</p>	

--	--

Датум: _____

Потпис предавача: _____